

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 10 /113/

1955 m. gegužės mėn. 20 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos; pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LITUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Augsburgo Apylinkėje

Š.m. gegužės 8 dieną Augsburgo apylinkės lietuviai paminėjo Motinos Dieną. Minėjimą atidarė ir tai dienai kalbą pasakė valdybos pirmininkas J. Balsys. Savo kalboje jis pažymėjo, kad kultūringasis pasaulis pasirinko motinos garbei gražiausio metų mėnesio dieną. Pagarba motinai yra tautos kultūringumo žymė. Ir sovietai giriasi išaugštinę moterį, sulyginę jos teises, nors tas sulyginimas reiškiasi visų pirma sunkios darbo normos prilyginimui vyro darbui. Motina pirmoji rūpinasi kūdikio sveikata, jį auklėja, moko gimtosios kalbos, įdiegia jo širdyje pirmuosius religinius jausmus, dalinasi jo džiaugsmiais, paguodžia ašaras, pasiimdama sau jo kančias.

Šių dienų tremtinės motinos užduotis yra auklėti vaikučius lietuvių dvasia, išugdyti juose tėvynės meilę, o tai užduočiai vykdyti semtis jėgų iš savo senelių močiūčių, kurios rusų carų priespaudoje per kartų kartas išlaikė vaikuose lietuviybę ir jie, laiko rodyklei išmušus, nusikratė maskoliaus jungą.

Po vald. pirmininko kalbos, vargo mokyklos mokiniai padėklavo Motinos Dienai skirtus eilėraščius ir pagrojo akordeonu porą dnetų. Visos minėjime dalyvavusios motinos buvo apdovanotos gėlėmis, o vyriausiajai motinai įteikta atskira dovana.

Po minėjimo vald. pirmininkas dalyvius paprašė pasilikti lietuviškam po būviui, kurio metu vargo mokyklos mokiniai, vadovaujami p. Kulmanienės, sudainavo keletą dainų.

Hüttenfeldo Apylinkėje

Hüttenfeldo apyl. literatūros sambūris turėjo pirmą posėdį, kuriame dalyvavo rašytojai ir literatūros mėgėjai. Posėdyje paaiškėjo, kad Vasario 16 Gimnazijos mokyt. dr. Rukša yra išvertęs didžiulį romėnų rašytojo Vergilijaus veikalą "Eneidė". Vertimas padarytas tiesiai iš lotynų kalbos ir susideda iš 990 hegzametrijų eilučių. Posėdžio dalyvių paprašytas, dr. Rukša davė kai kurių paaiškinimų apie savo išverstą veikalą. "Eneidė" parašyta hegzametru. Šią eiliavimo kalbą Vergilijus išvystęs į didingas eiles ir patobulines iki augščiausio laipsnio. Vergilijus savo "Eneidėje" norėjęs duoti romėnams tai, ką Homeras buvo davęs graikams. Ir tikrai, pirmoji "Eneidės" pusė atitinkanti "Odiseją"; o antroji - "Iliadą". "Eneidė" turėjusi didelės reikšmės visai Europos literatūrai.

Neustadto/Holst. Apylinkėje

Apylinkės Valdybos pastangomis buvo gražiai paminėta Motinos Diena. Gegužės mėn. 8 d. stovyklos koplytėlėje kun. V. Kaleckis, pavaduodamas Bergedorfo ligoninėje besigydančių kun. V. Šarką, atlaikė pamaldas. Po pamaldų į gražiai išpuoštas minėjimui patalpas susirinko gausus skaičius motinų ir svečių. Valdybos pirmininkas J. Grunovas, pasveikinęs motinas ir svečius, priminė lietuviškos motinos nuopelnus spaudos draudimo laikais. Prisiminė taip pat ir už geležinės uždangos pasilikusias motinas, kurios ir šiandien rūpinasi savo dukromis ir sūnumis, išsisklaidžiusiais po visą pasaulį. Baigdamas prašė nepamiršti motinų, jas gerbti ir globoti, nes jos šimtmečiais išsaugojo mūsų tėvynėje lietuvišką dvasią, taip pat ir toliau ją išlaikys.

Kun. Kaleckis sveikino motinas, linkėjo joms sveikatos ir nepalūžti auginant savo vaikučius Dievui, tėvynei ir artimui.

Susirinkusioms motinoms pagerbti buvo sudainuota "Ilgiausių metų". Po to valdybos pirmininkas įteikė motinoms po gėlių puokštę, o vargo mokyklos mokinės, sesutės Kiaupaitės ir Timpaitė, padėkalamavo tai dienai pritaikintų eilėraščių.

Salzgitter-Lebenstedto Apylinkėje

Gegužės mėn. 8 d. Salzg.-Lebenstedto lietuviai paminėjo Motinos Dieną. Minėjiman atsilankė apie 300 apylinkės gyventojų, kurie gražiai pagerbė susirinkusias motinas.

Stuttgarto Apylinkėje

Šiomet Motinos Dienos minėjimas Stuttgarte įvyko gegužės mėn. 15 d. Šią šventę surengė PMTLA Stuttgarto klūbas ir apylinkės valdyba sutartinai. Į minėjimą, kaip niekad, suvažiavo labai daug žmonių iš visų apylinkės rajonų ir net iš kaimyninių apylinkių. Minėjimo dalyviams ir jo rengėjams teikė ypatingai daug dėliaugsmo savo tarpe matant visą eilę žymių svečių, kaip Vykdamosios Tarybos pirmininką, prof. K. Žalkauską su poniu, PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininką, inž. Pr. Zundę, Baltų-vokiečių kultūrinio bendradarbiavimo draugijos lietuvių sekcijos pirmininką, adv. J. Bataitį, tos valdybos narį p. V. Banaitį, lietuvių atstovą Baden-Württembergo užsieniečių komisijoje p. J. Jaks-Tyri, V. T. bendradarbius ir kt. Atvykusius svečius pasitiko apylinkės valdybos vicėpirmininkas, inž. L. Prosinskis ir būrys tautiniais drabužiais apsirengusių mergaičių, kurios p. Žalkauskienei įteikė gėlių puokštę.

Minėjimas pradėtas malda už tėvynę ir Lietuvos himnu. Į garbės prezidiumą buvo pakviestos 8 vyriausios amžiumi apylinkės motinos: Andziulienė, Macikienė, Kudžiuvienė, Kleinienė, Labrencienė, Šneideraitienė, Gysienė ir Milerienė, kas suteikė minėjimui tam tikro iškilmingumo, juo labiau, kad jų tarpe buvo jubiliatė P. Andziulienė, sulaukusi 80 metų amžiaus ir seniausia apylinkės motina G. Macikienė, sulaukusi 83 metų amžiaus. Visoms motinoms buvo įteiktos gėlės.

Prof. Žalkauskas, nurodęs į motinos, kaip priaugančios kartos auklėtojos uždavinius ir reikšmę, susirinkusiems priminė, kad šiandien sukanka 35 metai nuo Lietuvos steigiamosios seimo sušaukimo ir to seimo reikšmę, kuriant nepriklausomos Lietuvos valstybę. Baigdamas pabrėžė, kad tėvynė ir joje likusieji mus įpareigoja būti vieningais ir sujungtomis jėgomis dirbti jų išlaisvinimui.

Inž. Pr. Zundė vaizdžiai išryškino, kiek kančios ir pasiaukojimo iš motinų reikalavo ir reikalauja kova dėl krašto laisvės ir kad toms kančioms ir tam pasiaukojimui dar nėra galo, kol mūsų tėvynė nėra išlaisvinta.

Moteryų klūbo vardu jautriais žodžiais motinas pasveikino M. Gedgaudienė, nurodydama motinų pareigas savo tautai ir savo tėvynėi.

Po to, sudainavus ilgiausių metų, vyriausioms amžiumi motinoms buvo įteiktos piniginės dovanos, gautos iš Krašto Valdybos ir iš Balfo.

Meninėje programoje apylinkės tautinių šokių grupė pasirodė su keliais tautiniais šokiais, o vargo mokyklos mokiniai ir kiti vaikai, mok. A. Šukio vadovaujami, su deklamacijomis. Šokiams grojo svečias iš Gėppingeno, Z. Šipaila. Dalyvavę programos atlikime vaikai buvo apdovanoti p. C. Sabaliauskienės dovana - šokoladu. Tautinių šokių grupė yra padariusi žymią pažangą. Grupei pasirengiant, daug triūso idėjo J. Krasnauskienė, R. Šeškaitė ir B. Lipšytė.

Po pertraukos, visoms minėjime dalyvaujančioms motinoms, meninės programos dalyviams ir svečiams buvo surengtos kuklios vaišės, laike kurių gražiai pasikalbėta bei pabendrauta. Jaunimas gavo pasiūkti.

Šventę ruošiant daugiausiai darbo ir rūpesčių turėjo moterų

klūbo valdyba, ypač. V. Prosinskienė ir M. Lėmanienė.

Prieš minėjamą Stuttgarte įvyko Baltų-vokiečių kultūrinio bendradarbiavimo draugijos lietuvių sekcijos posėdis, kuriame buvo aptarti Baldų Dienų rengimo klausimai.

Stuttgarte gyvenęs meno istorikas dr. P. Rėklaitis prieš kiek laiko, Baltų Instituto pavestas, parašė plačią studiją apie gar-
sią Sv. Onos bažnyčią Vilniuje. Šiuo metu jis intensyviai renka medžiagą iš meno istorijos Lietuvių enciklopedijai, rašo spaudai straipsnius ir kt. Dr. P. Rėklaitis aktyviai reiškiasi ir mūsų bendruomenės gyvenime, kartas nuo karto skaitydamas paskaitas, iškel-
damas naudingų sumanymų ir atlikdamas kitus bendruomenei naudin-
gus pasitarnavimus.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Gimnazijos sporto šventė

Gegužės 1 d. įvyko sporto ir lengvosios atletikos varžybos tarp Gimnazijos žemesniųjų klasių ir vokiečių pradžios mokyklų komandų. Jaunieji abiejų tautų sportininkai susirinko Gimnazijos kieme ir iš čia bendroje rikiuotėje nužygiavo į sporto aikštę. Varžybų stebėti susirinko nemažas žiūrovų būrys.

Ši sporto šventė buvo valstybiniu mastu pravedamų sportinių žaidimų /Bundesjugendspiele/ grandis. Daugiausia taškų /55/ gavo-
siejį bus pristatyti valstybės prezidentui Heussui ir bus jo ap-
dovanoti bei atžymėti garbės diplomais.

Šventėje buvo prarastos šios varžybos: šokimas į augštį, sviedinio metimas į tolį, bėgimas trumpomis distancijomis. Var-
žybose dalyvavo abiejų tautų 12-14 m. amžiaus mokiniai ir mokinės. Futbolo rungtynės laimėjo vokiečių pradžios mokykla santykiu 2:1 /2:0/. Rungtynėms vadovavo Gimnazijos kūno kultūros mokytojas Gailius.

Atskirose lengvosios atletikos šakose kaikurie Gimnazijos mokiniai gerai pasižymėjo ir surinko nemaža taškų. Tenka paminėti: Kušneraitytę, Gerdą, surinkusią 54,5 taškų, Bazėnaitę, Eriką, surink. 52,5 t., Janušaitytę, Ireną - 50,5 t., Valdukaitį, Rudolfą - 56 t., Čepulevičių, Bronių - 55 t. ir Eiduką, Helmutą - 50,5.

Motinos Dienos minėjimas

Motinos dienos minėjimas įvyko gegužės 8 d. Gimnazijos vado-
vybės pavedimu minėjamą pravedė "Aušros" tuntas. Paskaitą apie motinos reikšmę skaitė IX kl. mok. Sakalauskaitė. Atatinkamo turinio eilėraščius paskaitė mokinės Balandytė ir Kušneraitytė. Gražų duetą padainavo mokinės Kavaliauskaitė ir Jurkutaitytė. Pa-
baigai 6 mergaičių buvo išpildytas choreografinis šokis.

Filmas iš Vasario 16 Gimnazijos gyvenimo

Iš Paryžiaus į Vasario 16 Gimnaziją atvyko sukti filmą iš gimnazijos gyvenimo p. V. Gedgaudas. Filmas bus 15-30 minučių ilgio, papildytas, jei sąlygos leis, iš viso lietuvių tremtinių Vokietijoje gyvenimo vaizdais.

Privačių mokyklų sąjungos narių suvažiavimas Heidelberge

Šiai sąjungai priklauso ir Vasario 16 Gimnazija. Sąjunga buvo suvažiavusi konferencijai gegužės 6, 7 ir 8 dienomis Heidelberge. Ypatingai buvo reikšminga gegužės 7 d. Šią dieną suvažiavime dalyvavo ir kai kurie Gimnazijos mokytojai: dr. Paškevičius, dr. Rukša, mokyt. Grinienė, mokyt. Gailius ir mokyt. Antanaitis. Buvo skaitytos dvi svarbios paskaitos. Prof. dr. Odenwaldo paskaita lietuvių vokiečių rašytojo Šilerio reikšmę auklėjimo ir mokymo darbe. Kitoje paskaitoje dr. Hauptas nagrinėjo psichologijos mokslo pritaikymą mokykloje. Kaip praktiškai pritaikyti psichologijos mokslo rezultatus - apie tai darė papildomą pranešimą jo žmona. Abi paskaitos buvo filosofinio pobūdžio ir visų dalyvių buvo augštai įvertintos.

Popietinėje sesijoje Sąjungos pirmininkas dr. Tenhof savo pranešime palietė labai daug privatinių mokyklų problemų. Paaškinėjo, kad kai kur praktikuojami eksternų brandos egzaminai yra net dirbtinai sunkinami. Iš pranešimo paaškinėjo, kad privatinių augštųjų mokyklų mokytojų atlyginimas prilygintas valstybinių mokyklų mokytojų atlyginimui. Tas pat ir rentos, pensijos, invalidūmų bei senatvės atvejais.

Pranešėjas lygino privatinių mokyklų padėtį įvairiuose vakarų Vokietijos kraštuose. Pasirodo, kad Württemberg-Badeno kraštas yra pats šykščiausias teikiant pašalpas privatinėms mokykloms, tiek jas pripažįstant.

Minimos dienos vakare buvo linksmoji dalis: vaidyba ir šokiai. Vasario 16 Gimnazijos šokėjų grupė, Sąjungos vadovybės pakviesta, pašoko ketetą lietuvių liaudies šokių. Vokiečių pedagogams lietuvių šokiai paliko gražų įspūdį. Visi stebėjosi ir gerėjosi mūsų mokinių naturalumu ir gyvumu.

Sekmadienį, gegužės 8 d., suvažiavimo dalyviai aplankė žymiąsias Heidelbergo vietas: Anglų Institutą - naujai pastatytą ir moderniškai įrengtą mokslo įstaigą, naują geležinkelio stotį ir piliį. Ekskursijos dalyvių tarpe buvo ir Gimnazijos mokyt. S. Antanaitis.

Naujas lietuvių atstovas AGAFIB organizacijoje

Bavarijos užsieniečių tremtinių sąjungoje, vadinamoje trumpai AGAFIB, kelis metus, Vokietijos krašto Valdybos pavedamas, lietuvių bendruomenę atstovavo p. Aleksandras Lileikis. Dėl laiko stokos negalint jam toliau dalyvauti sąjungos tarybos posėdžiuose, dabar lietuvių bendruomenės atstovu AGAFIB organizacijoje paskirtas p. J. Jakštys.

36-tas Tarptautinis Eucharistinis Kongresas

Š.m. liepos 17-24 d. d. Rio de Janeiro įvyksta 36-tas Tarptautinis Eucharistinis Kongresas, kuriame dalyvaus per milijoną maldininkų iš užsienio. Kongreso metu įvyks tarptautinė ARTT SACRA paroda, kurioje daugelis Europos valstybių išstatys savo religinio meno kūrinius. Ir Kongrese ir Parodoje Lietuva taip pat dalyvauja. Esant Tėvynei atkirstai geležine uždanga, labai sunku gauti eksponatų, kurie tinkamai vaizduotų mūsų religinio meno, seno ir modernaus, augštą lygį ir savarankiškumą.

Lietuvos Įgaliotas Ministeris Brazilijoje, dr. Frikas Meieris, kreipėsi į visame pasaulyje išblaškytus lietuvius su prašymu, kad prisiųstų parodai bent geresnių mūsų religinio meno kūrinių fotografijų ar šiaip retenybių. Norima tinkamai atvaizduoti kenčiančią svetimoje okupacijoje Tėvynę.

Pranešimas stipendijų reikalu

Free Europe Committee praneša, kad studentai, kurie studijuoja Vokietijos universitetuose, gali dar paduoti pareiškimus stipendijoms gauti. Savo metu terminas tokiems pareiškimams įteikti buvo nustatytas 1955 m. kovo mėn. 1 d., bet dabar jis yra pratęstas.

Prašymai stipendijai gauti siųstini:

ASSOCIATION DU COLLEGE DE L'EUROPE LIBRE
7, Rue de la Paix
Paris 2-e.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Š.m. balandžio mėn. 15 d. Neustadt/H. ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos pasimirė mūsų tautietis Vytautas VAŠKYS. Veliomis buvo gimęs 1910 m. balandžio 28 d. Liepojoj. Paliko žmoną ir dvi dukreles. Vaškys buvo geras lietuvis, mylėjo šeimą, tėvynę ir vis turėjo viltį kada nors jį grįžti. Savo poilsio vietą Vytautas Vaškys gavo Neustadt/Holstein kapinėse.